

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ปรากฏการณ์ของการศึกษา

ปรากฏการณ์ทางสังคมนักศึกษาวิชาทหารที่เกิดขึ้นในเรื่องของการตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และ 5 ของนักศึกษาวิชาทหาร แบ่งออกเป็น 2 ช่วงคือ ช่วงแรก การตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 ของนักศึกษาวิชาทหารที่สำเร็จชั้นปีที่ 3 กับช่วงที่สอง การตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 5 ของนักศึกษาวิชาทหารที่สำเร็จชั้นปีที่ 4 อย่างไรก็ตามผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งยศเป็น ว่าที่ ร้อยตรี นั้นต้องสำเร็จการศึกษา ปริญญาตรี อนุปริญญาหรือเทียบเท่า และสำเร็จการศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 5 กล่าวคือ

ในช่วงแรกนิสิต/ นักศึกษาชายชั้นปีที่ 1 ในระดับอุดมศึกษา ซึ่งสำเร็จวิชาทหารชั้นปีที่ 3 ต้องดำเนินการรายงานตัวเพื่อเข้าเป็นนิสิต/ นักศึกษาใหม่ของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย เช่น การปฐมนิเทศนิสิต/ นักศึกษาใหม่ การรับน้องใหม่ กิจกรรมร้องเพลงเชียร์ ซึ่งการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อวิชาทหารหรือไม่นั้นมาจากผลของการประมวลความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับประสบการณ์การฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 1-3 ที่ผ่านมามีการรับรู้ในเชิงบวกหรือในเชิงลบอย่างไร พร้อมกับประเมินศักยภาพของตนเองในเรื่องความพร้อมที่จะศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 ควบคู่กับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา การเตรียมตัวในเรื่องของการสมัครและรายงานตัวเข้าศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 การเดินทางไป-กลับศูนย์ฝึก/ หน่วยฝึกวิชาทหาร ซึ่งผลลัพธ์สุดท้ายคือมีนิสิต/ นักศึกษาจำนวนมากตัดสินใจเลือกไม่ศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 แสดงให้เห็นว่า มีลักษณะเงื่อนไขของการตัดสินใจที่ซ่อนอยู่ หรือระบบการศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 4 ไม่เอื้ออำนวยให้ศึกษาต่อควบคู่ในระดับอุดมศึกษา ส่งผลทำให้กองทัพต้องขาดแคลนผู้ที่ศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 5 และกำลังพลสำรอง ประเภทนายทหารประทวนกองหนุนอัตราชั้นยศ จ่าสิบเอก

ช่วงที่สอง กรณีของนิสิต/ นักศึกษาชายชั้นปีที่ 2-4 ซึ่งสำเร็จวิชาทหารชั้นปีที่ 4 ตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 5 หรือตัดสินใจไม่ศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 5 มาจากการประเมินศักยภาพของตนเองในเรื่องความพร้อมที่จะศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 5 ควบคู่กับภาระทางด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เพิ่มขึ้น หรือผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ หรืออาจมีภาระรับผิดชอบในเรื่องหน้าที่การงาน ทำให้อาจไม่มีเวลาเพียงพอ จึงตัดสินใจไม่ศึกษาต่อจนสำเร็จวิชาทหารชั้นปีที่ 5 ส่งผลทำให้กองทัพต้องขาดแคลนกำลังพลสำรอง ประเภทนายทหารสัญญาบัตรกองหนุน

การเข้าสู่สนามวิจัย

การเลือกสนามวิจัย 2 แห่งคือ แห่งแรก โรงเรียนรักษาดินแดน ศูนย์การกำลังสำรอง (ร.ร.ด.) ถนนวิภาวดี กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นสถานที่ผลิตนักศึกษาวิชาทหารส่วนกลางของหน่วยบัญชาการกำลังสำรองที่มีจำนวนมากที่สุดของประเทศ แห่งที่สอง คือ ศูนย์ฝึกมณฑลทหารบกที่ 14 (สฝ.นศท.มทบ. 14) จังหวัดชลบุรี เนื่องจากเป็นศูนย์ฝึกที่มีนักศึกษาวิชาทหารชายชั้นปีที่ 4 และ 5 ให้ความสนใจศึกษาเป็นจำนวนมาก ตั้งอยู่ในเขตภูมิภาค มีการจัดตารางการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และ 5 ระยะเวลา 10 วันต่อเนื่อง ในช่วงเดือนตุลาคมของทุกปี ซึ่งแตกต่างจากโรงเรียนรักษาดินแดนที่จัดตารางการฝึกวิชาทหารชายชั้นปีที่ 4 และ 5 ทุกวันอาทิตย์ ช่วงบ่าย 20 สัปดาห์

การเข้าสู่สนามวิจัย เริ่มต้นจากผู้วิจัยได้มีโอกาสเข้าร่วมสัมมนาประเมินผลการพัฒนาระบบกำลังสำรองตามแผนแม่บทการพัฒนาระบบกำลังสำรอง ปี 2547-2549 ระหว่างวันที่ 4-7 กรกฎาคม พ.ศ. 2549 ณ โรงแรมเวลคัม จอมเทียน บีช พัทยา จังหวัดชลบุรี ซึ่งได้มีการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้บริหารของหน่วยบัญชาการกำลังสำรอง ผู้บริหารของศูนย์ฝึก/หน่วยฝึกนักศึกษาวิชาทหาร เจ้าหน้าที่สวัสดิ์ ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร และกำลังพลสำรอง ทำให้ทราบถึงแนวทางในการกำหนดนโยบายในการบรรจุและการใช้กำลังพลสำรองในอนาคต รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน อีกทั้งผู้วิจัยได้เครือข่ายสำหรับการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก(In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key-Informant) โดยเลือกสัมภาษณ์ในช่วงเดือนมิถุนายน ถึง เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2550 ซึ่งเป็นช่วงของระยะเวลาการตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และ 5 ของผู้ให้ข้อมูลหลัก เกณฑ์สำหรับการเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ต้องมีความรู้หรือมีประสบการณ์เรื่องระบบกำลังสำรอง การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มีความสนใจที่จะให้ข้อมูล มีเวลาเพียงพอสำหรับการสัมภาษณ์ และเลือกมาจากหลาย ๆ กลุ่ม เพื่อให้ได้ความเห็นที่หลากหลาย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักมีดังต่อไปนี้

1. นิสิต/ นักศึกษาชายชั้นปีที่ 1 ซึ่งสำเร็จวิชาทหารชั้นปีที่ 3 ที่ตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะเงื่อนไขการตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4
2. นิสิต/ นักศึกษาชายชั้นปีที่ 1 ซึ่งสำเร็จวิชาทหารชั้นปีที่ 3 ที่ตัดสินใจไม่ศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุที่เป็นอุปสรรคของการตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4
3. นิสิต/ นักศึกษาชายชั้นปีที่ 2-4 ซึ่งสำเร็จวิชาทหารชั้นปีที่ 4 ที่ตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 5 เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะเงื่อนไขการตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 5

4. นิสิต/ นักศึกษาชายชั้นปีที่ 2-4 ซึ่งสำเร็จวิชาทหารชั้นปีที่ 4 ที่ตัดสินใจไม่ศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 5 เป็นกลุ่มผู้ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุที่เป็นอุปสรรคของการตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 5

5. ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารของสถานศึกษาวิชาทหารในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากเป็นผู้ใกล้ชิดและกำกับดูแลให้คำปรึกษาแก่นิสิต/ นักศึกษาผู้ที่เป็นนักศึกษาวิชาทหารในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับราชการทหารโดยตรง เป็นกลุ่มผู้ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุที่เป็นอุปสรรคของการตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และ 5 ของนักศึกษาวิชาทหาร

6. ครูอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา ที่เป็นทั้งปรึกษาและคอยให้คำแนะนำแก่นิสิต/ นักศึกษา ซึ่งเป็นนักศึกษาวิชาทหาร เป็นกลุ่มผู้ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุที่เป็นอุปสรรคของการตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และ 5 ของนักศึกษาวิชาทหาร

7. ครูฝึกและครูผู้ช่วย ของศูนย์ฝึก/ หน่วยฝึกวิชาทหารที่ทำหน้าที่ฝึกนักศึกษาวิชาทหาร เป็นกลุ่มผู้ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุที่เป็นอุปสรรคของการตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และ 5 ของนักศึกษาวิชาทหาร และแนวทางในการกำหนดนโยบาย ที่ทำให้นักศึกษาวิชาทหารซึ่งสำเร็จวิชาทหารชั้นปีที่ 3 และกำลังศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และ 5 มีจำนวนเพิ่มขึ้น

8. ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการฝึกวิชาทหาร และระบบกำลังสำรอง เป็นกลุ่มผู้ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุที่เป็นอุปสรรคของการตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และ 5 ของนักศึกษาวิชาทหาร และแนวทางในการกำหนดนโยบายที่ทำให้นักศึกษาวิชาทหารซึ่งสำเร็จวิชาทหารชั้นปีที่ 3 และกำลังศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และ 5 มีจำนวนเพิ่มขึ้น

กระบวนการเก็บข้อมูล

การตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และ 5 ของนักศึกษาวิชาทหารดำเนินการวิจัยในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้กระบวนทัศน์ในการวิจัย (Research Paradigm) แบบปรากฏการณ์นิยม (Phenomenology) ในปรากฏการณ์ทางสังคมของกลุ่มนักศึกษาวิชาทหารที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา โดยผู้วิจัยใช้ตนเองเป็นเครื่องมือหลักในการวิจัย ตั้งแต่การเก็บข้อมูลในภาพรวมและบริบท (Context) ซึ่งการตีความและวิเคราะห์ข้อมูลขึ้นอยู่กับความรู้ของตัวผู้วิจัยแบบเป็นอัตวิสัย (Subjective) ที่เกิดขึ้นอย่างถ่องแท้ จนสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ โดยแบ่งวิธีการเก็บข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิธีการที่นักวิจัยไม่จำเป็นต้องเข้าถึงข้อมูลโดยตรงในเวลาเก็บข้อมูล (Unobtrusive Methods) ได้แก่ การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการค้นคว้าจากเอกสารข้อมูลเอกสารจากหนังสือตำรา เอกสารอ้างอิง วิทยานิพนธ์ บทความทางวิชาการ วารสารทางทหาร หนังสือพิมพ์ รายวัน และ กระดาษจากอินเทอร์เน็ต ด้วยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Context) เพื่อนำมาสร้างรหัส (Coding) สำหรับเก็บข้อมูล

2. วิธีการที่นักวิจัยต้องเข้าถึงตัวผู้ให้ข้อมูลโดยตรงในเวลาเก็บข้อมูล (Obtrusive Methods) ได้แก่ การสังเกตแบบมีส่วนร่วมโดยการเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมกำลังสำรองประเทศไทย การบรรยายประสบการณ์การฝึกของกำลังพลสำรองให้แก่นักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และ 5 ในปัจจุบัน การเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ของผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยการใช้เครือข่ายที่ได้สร้างไว้ โดยการแนะนำบอกกล่าว และนัดสัมภาษณ์ โดยเกริ่นนำปัญหาให้แก่ผู้ให้ข้อมูลหลัก สร้างบรรยากาศ เน้นเรื่องความรู้สึกร่วมและความเข้าใจ โดยให้ผู้ให้ข้อมูลหลักเล่าประสบการณ์ ความคิด ความรู้สึก ความคาดหวัง และความรู้ในรูปของข้อความบรรยาย ซึ่งผู้วิจัยต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ให้สัมภาษณ์ การสัมภาษณ์เป็นแบบไม่เป็นทางการเพื่อให้เอื้อต่อการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารที่แท้จริง มีการตอบสนองโต้ตอบ สำหรับการสร้างแนวคำถามเป็นรูปแบบการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi Structured) โดยผู้วิจัยจะต้องทำความเข้าใจกับแนวคำถามตามกรอบแนวคิด จึงมีความยืดหยุ่นและขึ้นอยู่กับบรรยากาศในการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลหลัก

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิโดยการวิเคราะห์ประเด็นที่สำคัญ เพื่อประกอบกับนำข้อมูลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อลงรหัสและแยกแยะระหว่างข้อมูลบรรยากาศการสัมภาษณ์และความคิดเห็นของผู้วิจัย เพื่อทำความเข้าใจชีวิตจริงของผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยมีขั้นตอนรายละเอียดดังนี้

1. จัดทำระบบข้อมูล ด้วยการสร้างรหัส (Coding) จากข้อมูลการสัมภาษณ์ นำมาบันทึกด้วยคอมพิวเตอร์โดยแยกเป็นดัชนีเชิงบรรยาย ดัชนีเชิงตีความ และดัชนีเชิงอธิบาย เพื่อสามารถเรียกดูข้อความและใช้ในการสร้างทฤษฎี โดยการสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างรหัสดังต่อไปนี้

1.1 ดัชนีเชิงบรรยาย (Code/ Descriptive Index) ได้แก่ คำหรือข้อความที่สร้างขึ้นเพื่อใช้จัดหมวดหมู่ข้อมูลที่เป็นการบรรยายพรรณนา

1.1.1 ลักษณะเงื่อนไขการตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4

- 1.1.2 ลักษณะเงื่อนไขการตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 5
- 1.1.3 พฤติกรรมของนิสิต/นักศึกษาชายชั้นปีที่ 1
- 1.1.4 การปรับตัวสู่ระดับอุดมศึกษา
- 1.1.5 ระบบการศึกษาสายสามัญ
- 1.1.6 ระบบการศึกษาสายอาชีพ
- 1.1.7 การศึกษาในระดับอุดมศึกษา
- 1.1.8 การตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหาร
- 1.1.9 การประมวลผลการรับรู้การฝึกวิชาทหารของนักศึกษาวิชาทหาร
- 1.1.10 ความพร้อมของนักศึกษาวิชาทหาร
- 1.1.11 การศึกษาต่อวิชาทหารควบคู่กับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
- 1.1.12 ความรู้ทางวิชาทหาร
- 1.1.13 ความรู้ทางสายการเรียน
- 1.1.14 การบริหารจัดการเวลา
- 1.1.15 การประชาสัมพันธ์การรับสมัครและรายงานตัวของนักศึกษาวิชาทหาร
- 1.1.16 เครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหาร
- 1.1.17 กำลังกายและจิตใจ
- 1.1.18 การเดินทาง
- 1.1.19 การเงิน
- 1.1.20 เพื่อนร่วมเรียนวิชาทหาร
- 1.1.21 การปฏิบัติตัวภายใต้ระเบียบวินัยของนักศึกษาวิชาทหาร
- 1.1.22 การได้รับความเห็นชอบจากผู้ปกครอง
- 1.1.23 ระบบการฝึกวิชาทหาร
- 1.1.24 กำลังพลสำรองประเภทนายทหารสัญญาบัตรกองหนุน
- 1.1.25 กำลังพลสำรอง ประเภทนายทหารประทวนกองหนุน
- 1.1.26 ความขาดแคลนงบประมาณการฝึก
- 1.1.27 สัดส่วนจำนวนครูฝึกต่อนักศึกษาวิชาทหาร
- 1.1.28 สถานที่ฝึกและสิ่งอำนวยความสะดวก
- 1.1.29 วัสดุอุปกรณ์ เครื่องช่วยฝึก ยุทโธปกรณ์และกระสุนปืน
- 1.1.30 การจัดการและการประสานงานที่
- 1.1.31 ทรัพยากรที่ศูนย์ฝึก/หน่วยฝึกนักศึกษาวิชาทหาร

- 1.1.32 ทุมนมนุษย์กับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- 1.1.33 การพัฒนากำลังพลสำรอง ประเภทนักศึกษาวิชาทหาร
- 1.1.34 เป้าหมาย
- 1.1.35 แนวทางปฏิบัติ
- 1.1.36 เครื่องมือและทรัพยากร

1.2 ดัชนีเชิงตีความ (Categories/ Interpretive Index) ได้แก่ คำหรือข้อความที่มีลักษณะซับซ้อนขึ้นไปกว่าดัชนีเชิงบรรยาย มักเป็นรายละเอียดที่เพิ่มขึ้นมาเพื่อพยายามทำความเข้าใจหรือตีความเหตุการณ์ให้ละเอียดกว่าเดิม

- 1.2.1 พฤติกรรมของนักศึกษาวิชาทหาร
- 1.2.2 การปรับตัวของนิสิต/ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในระดับอุดมศึกษา
- 1.2.3 ระบบการฝึกวิชาทหาร
- 1.2.4 ลักษณะเงื่อนไขการตัดสินใจของนิสิต/ นักศึกษาชายชั้นปีที่ 1 ซึ่งสำเร็จวิชาทหารชั้นปีที่ 3 ตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4
- 1.2.5 ลักษณะเงื่อนไขการตัดสินใจของนิสิต/ นักศึกษาชายชั้นปีที่ 2-4 ซึ่งสำเร็จวิชาทหารชั้นปีที่ 4 ตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 5
- 1.2.6 สาเหตุที่เป็นอุปสรรคทำให้นักศึกษาวิชาทหารซึ่งสำเร็จวิชาทหารชั้นปีที่ 3 และกำลังศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และ 5 มีจำนวนน้อย
- 1.2.7 การประมวลผลการรับรู้ของนักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 3 ที่ผ่านมาทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ
- 1.2.8 การประมวลผลการรับรู้ของนักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 4 ที่ผ่านมาทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ
- 1.2.9 การพิจารณาความพร้อมในขณะที่ตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 ควบคู่กับการปรับตัวของนิสิต/ นักศึกษาใหม่
- 1.2.10 การพิจารณาความพร้อมในขณะที่ตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 5 ควบคู่กับภาระทางด้านการศึกษาที่สูงขึ้นในระดับอุดมศึกษา
- 1.2.11 แนวทางในการกำหนดนโยบาย ที่ทำให้นักศึกษาวิชาทหารซึ่งสำเร็จวิชาทหารชั้นปีที่ 3 และกำลังศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และ 5 มีจำนวนเพิ่มขึ้น

1.3 ดัชนีเชิงอธิบาย (Explanatory Index) ได้แก่ คำหรือข้อความที่แสดงแบบแผนของเหตุการณ์ แสดงความเชื่อมโยงหรือความสัมพันธ์ ตลอดจนคำอธิบายเหตุการณ์ต่าง ๆ

1.3.1 ลักษณะเงื่อนไขที่ทำให้นักศึกษาวิชาทหารซึ่งสำเร็จวิชาทหารชั้นปีที่ 3 และกำลังศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และ 5

1.3.2 สาเหตุที่เป็นอุปสรรคทำให้นักศึกษาวิชาทหารซึ่งสำเร็จวิชาทหารชั้นปีที่ 3 และกำลังศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และ 5 มีจำนวนน้อย

1.3.3 แนวทางในการกำหนดนโยบาย ที่ทำให้นักศึกษาวิชาทหารซึ่งสำเร็จวิชาทหารชั้นปีที่ 3 และกำลังศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และ 5 มีจำนวนเพิ่มขึ้น

2. เชื่อมโยงรหัสการทำข้อสรุปชั่วคราว (Memoing) ด้วยการนำความคิดที่ผู้วิจัยประมวลได้จากการทำดัชนีข้อมูล และเชื่อมโยงดัชนีนั้นเข้าด้วยกันแล้วลงมือเขียนเป็นประโยค (Statement) หรือข้อความเชิงแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะของดัชนีหรือข้อมูลที่ศึกษา และความเชื่อมโยงของดัชนีเหล่านี้

3. การทำข้อสรุปชั่วคราว การลดขนาดข้อมูล (Data Reduction) การย่อสรุปผลลดทอนข้อมูล ช่วยกำจัดข้อมูลที่ไม่ต้องการออกไปได้

4. การสร้างบทสรุป (Drawing Conclusion) การนำข้อสรุปย่อยที่ทำไว้มาประมวลหรือปะติดปะต่อเข้าด้วยกัน เชื่อมโยงรหัสที่สร้างขึ้น เป็นเครือข่ายนำไปสู่การสร้างทฤษฎี (Selective Coding/ Proposition) ให้เป็นชุดของคำอธิบายที่ได้เรื่องราวและเข้าใจได้ เมื่อเขียนข้อความเหล่านี้ขึ้นแล้ว ข้อความนี้ก็จะเป็นอย่างค้นพบ ข้อสรุปของการวิจัย และอภิปรายผล

5. การตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพให้หลักการสามเส้า (Triangulation) คือ วิธีการตรวจสอบข้อมูลให้มีความถูกต้อง โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่ต่างกันออกไป (Methodological Triangulation) เพื่อตรวจสอบผลที่ได้ วิธีการใช้แหล่งข้อมูลที่ต่างกัน (Data Triangulation) เช่น การเปลี่ยนแหล่งข้อมูลที่เป็น บุคคล เวลา หรือสถานที่ ที่ให้ข้อมูลและการใช้ผู้ให้ข้อมูลที่ต่างกัน (Investigator Triangulation) ว่ามีความถูกต้องและน่าเชื่อถือได้เพียงพอหรือไม่ เพื่อให้ได้ข้อมูลและความคิดเห็นเป็นของตัวเอง ไม่ใช่ความคิดเห็นของคนอื่น และไม่ใช่ความคิดเห็นของผู้ตอบว่าคนทั่วไปคิดอย่างไร

6. ความเชื่อถือได้ในการวิจัย (Credibility) การพึ่งพาเกณฑ์อื่น (Dependability) การสังเกตปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเดียวกัน เปรียบเทียบกับนักวิจัยท่านอื่น หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

การนำเสนอข้อมูล

สรุปผลตอบปัญหาของการวิจัยทั้ง 3 ข้อเพื่อนำไปเขียนรายงานการวิจัยและข้อเสนอแนะ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

1. ตอนที่ 1 ลักษณะเงื่อนไขที่ทำให้นักศึกษาวิชาทหารซึ่งสำเร็จวิชาทหารชั้นปีที่ 3 และกำลังศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และ 5
2. ตอนที่ 2 สาเหตุที่เป็นอุปสรรคทำให้นักศึกษาวิชาทหารซึ่งสำเร็จวิชาทหารชั้นปีที่ 3 และกำลังศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และ 5 มีจำนวนน้อย
3. ตอนที่ 3 แนวทางในการกำหนดนโยบาย ที่จะทำให้นักศึกษาวิชาทหารซึ่งสำเร็จวิชาทหารชั้นปีที่ 3 และกำลังศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ตัดสินใจศึกษาต่อวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และ 5 มีจำนวนเพิ่มขึ้น